Biuletyn
Polonistyczny

10.05.2018

Nagroda Literacka GDYNIA 2018

Instytucje: Miasto Gdynia
Miejscowość: Gdynia

Kapituła 13. edycji Nagrody Literackiej GDYNIA wskazała nominowanych w czterech kategoriach: eseistyka, poezja, proza, przekład na język polski. Do gdyńskich Kostek Literackich, podobnie jak w roku ubiegłym, zgłoszono blisko 430 tytułów. Nominacje po raz pierwszy ogłoszone zostały w reprezentacyjnym pałacu Królewskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, zwanym także Pałacem Staszica w Warszawie.

Kapitule Nagrody Literackiej GDYNIA przewodniczy prof. Agata Bielik-Robson. Do konkursu zgłoszono 426 tytuły wpisujące się w poszczególne kategorie: eseistyka – 64, poezja – 189, proza – 115, przekład – 58. Spośród nadesłanych zgłoszeń członkowie Kapituły wybrali dwadzieścia najlepszych książek wydanych w 2017 roku, po pięć w każdej z czterech kategorii.

Nominowana dwudziestka wyłoniła się dopiero po kilku spotkaniach kapituły, ale nie ma w tym nic dziwnego, zważywszy na ilość książek, których z roku na rok spływa do NLG coraz więcej - komentuje przewodnicząca Kapituły prof. Agata Bielik-Robson.

W kategorii proza postawiliśmy, jak zwykle, na utwory, które cechuje wybitna sprawność językowa. Znakiem rozpoznawczym Nagrody Literackiej Gdynia jest wrażliwość lingwistyczna, która skłania nas często ku prozie poetyckiej, i nie inaczej jest w tym roku. Wśród nominowanych debiutów znalazła się więc książka *Mikrotyki* Pawła Sołtysa, znanego również jako Pablopavo, jego opowieści to wręcz poezja śpiewana. Obok, podobna w nostalgicznym nastroju, książka Waldemara Bawołka *Echo słońca* o zastygłym w czasie życiu matki i syna na polskiej prowincji. Następnie Grzegorz Bogdał i *Floryda*, z pięcioma monologami, tym razem w stylu poezji gadanej. A na koniec (choć wcale nie ostatnie) dwie autorki: Aleksandra Zielińska z postdebiutanckim tomem opowiadań o cierpiących i cierpienie zadających dzieciach - *Kijanki i kretowiska* oraz Martyna Bunda, której *Nieczułość*, najbardziej z nominowanej piątki zbliżona do klasycznej powieści, to wspaniała saga o niełatwych, a jednocześnie nierozerwalnych pokoleniowych związkach między kobietami.

W kategorii poezja postawiliśmy w tym roku na rozmaitość: stylów, pokoleń i tematów. Mamy tu dwa mocne debiuty: tomik Macieja Topolskiego *Na koniec idą* – inteligentny, filozoficzny, wręcz mistycyzujący, z wiecznie nieobecnym Bogiem w tle; oraz *Raport wojenny* Agaty Jabłońskiej, zbiór zupełnie odmienny w stylu, walczący i społecznie zaangażowany, wyczulony na każdą sytuację przemocy – także tej symbolicznej. Wśród nominowanych jest też drugi tom poetycki Dominika Bielickiego pt. *Pawilony*, który żywo opowiada o blaskach i cieniach polskiej modernizacji. Jest również bardzo udany i jak zawsze uroczo zmysłowy nowy zbiór wierszy Natalii Malek *Kord*, zaś stawkę wieńczy nestor Nowej Fali, Jerzy Kronhold z klasycyzującymi *Stancami*, które pokazują, że nawet dzisiejsza polszczyzna znakomicie nadaje się i do rymu, i do rytmu.

W kategorii esej mamy same hity i już się boję naszej dyskusji finałowej, bo bardzo trudno będzie wybrać między kapitalną felietonistyką Doroty Masłowskiej (*Jak przejąć kontrolę nad światem, nie wychodząc z domu*), esejem z gatunku akademickiej fantastyki Krzysztofa Mrowcewicza (*Rękopis znaleziony na ścianie*), potężną opowieścią historyczną Mariana Sworznia (*Czarna ikona - Biełomor*), osobistym raportem z żałoby Marcina Wichy (*Rzeczy, których nie wyrzuciłem*) oraz wspaniałym dziełem biograficznym Radosława Romaniuka (*Inne życie. Biografia Jarosława Iwaszkiewicza*).

W kategorii przekład królują w tym roku języki słowiańskie: przede wszystkim czeski, który dostarczył nam aż dwóch nominacji: dla Agaty Wróbel za brawurowe przyswojenie nam książki Anny Bolávej *W ciemność* oraz dla Julii Różewicz za równie świetny przekład *Macochy* Petry Hulovej. Następnie plasuje się rosyjski: wielkie uznanie należy się Adamowi Pomorskiemu za ponowne tłumaczenie arcytrudnego *Dołu* Andrieja Płatonowa, w którym tradycyjny skaz przeplata się z bolszewicką nowomową. Oraz bułgarski: tu monumentalna powieść Milena Ruskowa w znakomitym przekładzie Madgaleny Pytlak. A nad tą słowiańską bracią unosi się duch habsburskiego imperium, czyli Thomas Bernhard i *Chodzenie* w kongenialnym tłumaczeniu Sławy Lisieckiej – mówi Bielik-Robson.

Tegorocznych laureatów Nagrody poznamy 31 sierpnia. Uroczysta gala będzie miała miejsce w niezwykłej przestrzeni Muzeum Emigracji w Gdyni. Galę Nagrody poprzedzi kolejna edycja festiwalu Miasto Słowa, który rozpocznie się już 27 sierpnia i potrwa do 2 września 2018.

W listopadzie na miłośników literatury czekają jesienne spotkania z laureatami NLG 2018 w gdyńskich bibliotekach.

NOMINACJE DO NAGRODY LITERACKIEJ GDYNIA 2018:

ESEJ:

Dorota Masłowska, *Jak przejąć kontrolę nad światem, nie wychodząc z domu*, Wydawnictwo Literackie, Kraków.

Krzysztof Mrowcewicz, *Rękopis znaleziony na ścianie*, Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa.

Radosław Romaniuk, *Inne życie. Biografia Jarosława Iwaszkiewicza,* t. II, Wydawnictwo Iskry, Warszawa.

Marian Sworzeń, *Czarna ikona – Biełomor. Kanał Białomorski – dzieje, ludzie, słowa*, Wydawnictwo Sic!, Warszawa.

Marcin Wicha, *Rzeczy, których nie wyrzuciłem*, Wydawnictwo Karakter, Kraków.

POEZJA:

Dominik Bielicki, *Pawilony*, Fundacja na Rzecz Kultury i Edukacji im. Tymoteusza Karpowicza, Wrocław.

Agata Jabłońska, *Raport wojenny*, Biuro Literackie, Stronie Śląskie.

Jerzy Kronhold, *Stance*, Convivo, Warszawa.

Natalia Malek, *Kord*, Wydawnictwo Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu.

Maciej Topolski, *Na koniec idą*, Dom Literatury: Stowarzyszenie Pisarzy Polskich Oddział w Łodzi.

PROZA:

Waldemar Bawołek, *Echo słońca*, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec.

Grzegorz Bogdał, *Floryda*, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec.

Martyna Bunda, *Nieczułość*, Wydawnictwo Literackie, Kraków.

Paweł Sołtys, *Mikrotyki*, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec.

Aleksandra Zielińska, *Kijanki i kretowiska*, Wydawnictwo W.A.B., Warszawa.

PRZEKŁAD NA JĘZYK POLSKI

Sława Lisiecka /Thomas Bernhard, *Chodzenie. Amras*, Wydawnictwo Od Do, Łódź.

Adam Pomorski/Andriej Płatonow, *Dół*, Wydawnictwo Czarne, Wołowiec.

Magdalena Pytlak/Milen Ruskow, *Wzniesienie*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

Julia Różewicz/Petra Hulova, *Macocha*, Wydawnictwo Afera, Wrocław.

Agata Wróbel /Anna Bolavá, *W ciemność*, Książkowe Klimaty, Wrocław.

KALENDARIUM NLG 2018:

Ogłoszenie nominacji

9 maja 2018, godz. 13.00, Warszawa, Pałac Staszica, PAN, ul. Nowy Świat 72, Sala Marii Skłodowskiej-Curie

Nadmorski Plener Czytelniczy

10–12 sierpnia 2018, Bulwar Nadmorski w Gdyni

Festiwal Miasto Słowa

27 sierpnia – 2 września 2018

Gala Finałowa – ogłoszenie laureatów

31 sierpnia 2018, Muzeum Emigracji

Jesienne spotkania z laureatami Nagrody Literackiej GDYNIA

Listopad 2018, Biblioteka Gdynia

Linki:

- http://www.nagrodaliterackagdynia.pl

Słowa kluczowe: przekład, Gdynia, poezja, eseistyka, proza, nagroda literacka